

Lanškroun

– od historie po budoucnost

Město **Lanškroun** bylo založeno ve 13. století a jeho jméno Landeskronen – **Zemská koruna** zvýrazňovalo význam sídla na rozhraní Čech, Moravy a Slezska pod nejjižnějšími výběžky Orlických hor. Bylo hlavním ekonomickým centrem rozsáhlého lanškrounsko-lanšperského panství. Za třicetileté války bylo město poničeno švédskými i císařskými vojsky. Poté přicházeli němečtí osadníci, kteří prosadili německou správu. Od r. 1683 je městská kniha psána německy. Po staletí vařily pivo vedle sebe **měšťanský i knížecí pivovar**. V polovině 19. století se stal Lanškroun sídlem okresního hejtmanství a okresního soudu a až do roku 1960 zůstal okresním městem.

Lanškroun má pravidelné středověké založení s čtvercovým náměstím pojmenovaným po prvním českém fyzikovi a renezanční osobnosti, lékaři císařů **Janu Marku Marci** (1595–1667). Uprostřed náměstí stojí **renezanční radnice z roku 1582**. Inspirátorem stavby byl kníže Vratislav z Pernštejna, proto se radnice zdobností podobá jeho zámkům v Litomyšli a Pardubicích. Skutečný **zámek** v Lanškrouně je sídlem **městského muzea** založeného již v r. 1905. V sousedství stojí děkanský **kostel sv. Václava**. V Lanškrouně se dobře najíte či ubytujete i v jedné z nejstarších soustavně fungujících hospod v Evropě, roubené **formanské Krčmě** zmiňované už v r. 1568.

A současnost? Výrobky z Lanškrouna najdete všude na Zemi. Každý z nás je denně používá ve svém autě i v mobilu. Dokonce jezdí i v planetárním vozidle Curiosity po Marsu! A jméno lanškrounského rodáka Jana Marka Marků zase nese kráter na Měsíci.

AKTIVNÍ VOLNÝ ČAS

Kolem nových sportovišť, **atletického stadionu Romana Šebrleho**, **sportovní haly Bohumila Modrého** s ledovou i in-line plochou, skateparku či dětského dopravního hřiště se návštěvníci dostanou do **rekreačního areálu kolem rybníku Dlouhý**. Vodní plochu obklopuje řada sportovišť, občerstvení i možností ubytování. Můžete se opalovat na pláži **přírodního koupaliště** či projít po **okruhu pro pěší** s pozorovatelnou vodního ptactva v litorálu rybníka. Na něj navazuje **přírodní rezervace Lanškrounské rybníky**. Po okruhu naučné stezky můžete dojít k nové **rozhledně Hláška** na Kypuši. Kolem rybníků vedou **dva okruhy pro rekreační běže**, tříkilometrový a šestkilometrový.

Informační centrum
Lanškroun

ul. B. Němcové 124
563 01 Lanškroun
Tel/fax: +420 465 385 207
infocentrum@lanskroun.eu
www.lanskroun.eu

Otevírací doba:
Po–Pá: 8–18 hod.
So–Ne: 8–12 hod.

RENEZANČNÍ RADNICE

Vratislav z Pernštejna dal zbudovat radnici uprostřed náměstí v letech 1581–1582. Budova byla vyzdobena psaníčkovou technikou – sgrafity. Za třicetileté války byla radnice poškozena. Roku 1660 byly na věž umístěny hodiny. Oprava v roce 1859 dala radnici jednoduchý trojúhelníkový empírový štít. Generální rekonstrukce (1986–1996) vrátila budově původní renesanční tvář s dvojicí sedlových střech. Dnes v radnici sídlí samospráva města Lanškroun.

ZÁMEK LANŠKROUN

Zámek v Lanškrouně vznikl na místě kláštera postaveného augustiniány po roce 1393. Klášter, vypálený za husitských válek, získal v roce 1451 rod Kostků z Postupic. Zámek je nazýván od roku 1507, kdy ho získali Pernštejnové. Za Adama Hrzána z Harasova roku 1588 byla v zámku umístěna správa panství a majitele, který 1601 ukončil renesanční přestavbu. V roce 1622 získali zámek Lichtenštejnové. Za třicetileté války byl poškozen Švédy a roku 1645 velkým požárem. Obnova byla ukončena až roku 1716. K jižnímu křídlu byla přistavěna jednopatrová barokní budova a přízemní stavby v nádvoří za zámek. Po roce 1858 byla většina budov zbořena a areál upraven jako náměstí. Ze západního křídla původní klášterní stavby vznikla školní budova. Město získalo zámek v roce 1928. Při rekonstrukci (1940–1971) dostal hladkou fasádu se zdůrazněnými gotickými a renesančními prvky. Po rekonstrukci v roce 1995 je v nově upravených gotických prostorách západního křídla zámku obřadní síň, v patře sál a v jihovýchodním křídle městské muzeum.

TIPY NA VÝLETY

Mariánská hora a rozhledna Mariánka (6 km)

Mariánská hora se pyšní několika dominantami. Roku 1864 zde byla postavena kaplička a r. 1875 i dnešní kostel. Zajímavostí je, že celá kaplička je tímto kostelem obestavená a tvoří součást interiéru. Roku 1886 přibýlo u kostela 14 zastavení křížové cesty a byla vysazena lipová alej. Tato alej se v roce 2016 stala alejí roku Pardubického kraje. Další dominantou, která se nachází v sousedství je rozhledna Mariánka, postavena v roce 2014. Turisty láká svými krásnými výhledy na hřebeny Orlických hor, Třebovských stěn. Je z ní vidět Suchý vrch a za dobré viditelnosti Sněžka. Rozhledna se stala stavbou roku 2015 Pardubického kraje. Obě tyto turistické zajímavosti se nacházejí na tzv. evropském rozvodí. Srážky ze severní strany kopce stékají do Čermenky, Tiché Orlice a Labe (Severní moře), z jižní tečou do Moravské Sázavy, Moravy a Dunaje (Černé moře). Okolní překrásná příroda a lesy lákají ke sportu i relaxaci.

Nový zámek u Lanškrouna (2 km)

Jan Adam Ondřej z Lichtenštejna dal v letech 1698–1712 postavit u Lanškrouna nové knížecí sídlo. Honosný zámek byl třípatrový s půdorysem ve tvaru písmene H. Okolí bylo proměněné v rozsáhlý park. Zámek však krátce po sobě třikrát vyhořel a roku 1756 byl zbourán. Zachovala se jen dnešní třípatrová věž a rozsáhlé sklepy. Zámeček prochází rekonstrukcí, ale je zpřístupněn veřejnosti. Můžete vystoupat na věž i prozkoumat sklepení. Ve věži je unikátní rekordní sbírka knoflíků.

Tel.: +420 776 642 277, www.novyzamek.cz

Rozhledna Hláška na Kypuši

Vyhledka se nachází na vrcholu strmého kopce Kypuš, který cca 30 let sloužil jako lyžařská sjezdovka. Spodní část rozhledny tvoří masivní kamenná podezdívka, na které je vybudován dřevěný ochoz přístupný po vnitřním ocelovém točitém schodišti. Z výšky 4,3 m mohou návštěvníci zhlédnout vodní plochu pod sjezdovkou a výhled na protilehlý pás hor s významnými vrcholy Suchý vrch a Buková hora. Rozhlednička je vysoká 8,6 m a byla vystavěna v roce 2015. Stavba je přístupná pěšky po turisticky značené stezce a po stávajícím kruhu naučné stezky.

EXPOZICE MĚSTSKÉHO MUZEA LANŠKROUN

Historie muzea začíná v roce 1905. Od roku 1992 sídlí ve východním křídle zámku. Nacházejí se zde stálé expozice: Historie města Lanškrouna a okolí, Sklářství na pomezí Čech a Moravy, Kabinet mincí a medailí akademického sochaře Zdeňka Kolářského, Pamětní síň hudebního skladatele a dirigenta Jindřicha Pravečka, Císařský pokoj Františka Josefa I. a keramické plastiky Lubomíra Šilara. Po celý rok se tu střídají také tematické výstavy.

Tel.: +420 465 324 328, www.muzeumlanskroun.cz

OSOBNÍ PRŮVODCE DO VAŠEHO MOBILU

Město Lanškroun připravilo průvodce do mobilních telefonů, který získal Zlatý erb za nejlepší elektronickou službu 2012 i ocenění na TourFilmu v Karlových Varech 2013. Najdete v něm víc než 400 turistických cílů a služeb: památky, ubytování, restaurace s otvírací dobou i kuchyní, sportoviště... Po městě je rozsáhlá síť hned deseti (!) **zdarma Wi-Fi vysílačů**. Pod názvem **Mobilní průvodce** můžete bezplatně prohlížet internet na náměstích, nádraží, u stadionu, sportovní haly i u Lanškrounských rybníků. Při procházkách najdete 80 infotabulek s popisem památek a QR kódy do mobilu.

Tel.: +420 465 385 207, <http://qr.lanskroun.eu>

KALENDÁŘ AKČÍ

- Únor**
 - **Kalibr Cup** (mezinárodní soutěž kadeříčků a kosmetických škol) a občerstvením
 - **Masopust** (veselice a masopustní průvod s doprovodným programem)
- Duben**
 - **Tradiční rybářské závody** (závody pro děti, dorost a dospělé na rybníku Krátky)
- Květen**
 - **Májáles** (tradiční studentská oslava jara s pestrým kulturním programem a občerstvením)
 - **Den školy a hliněný pohár** (den školy s pestrým doprovodným programem)
 - **Malý závod Miru** (největší a nejstarší cyklistická soutěž Evropy v kategorii žáků a kadetek)
 - **Knoflíkiáda** (den na téma knoflíků pořádá Nový zámek u Lanškrouna)
- Červen**
 - **Pravečkův Lanškroun** (festival dechové hudby)
 - **Mezinárodní folklorní festival Čermenské slavnosti** (galaprogram a zábavné odpoledne s bohatým doprovodným programem)
- Srpen**
 - **Regionem Orlicka** (mezinárodní cyklistický etapový závod pro kategorii junior)
- Září**
 - **Dny evropského dědictví** (prohlídka historických památek města)
 - **Dálkový pochod Lanškrounská kopa a Městské slavnosti** (největší sportovní, kulturní a společenská akce v Lanškrouně)
- Říjen**
 - **Jazz a little otherwise** (jazzový festival)
- Listopad**
 - **Lathife** (theatro festival je třídní multi-artový kulturní projekt)
- Prosinec**
 - **Adventní trhy** (tradiční adventní trhy s bohatým kulturním programem)